

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΟ 25

Eclass4U

The best Choice for you

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ

Συνεχής & Εξατομικευμένη Παραγωγή
// Απορροφητική & Οριακή Κοστολόγηση

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ 16/02/22

ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ : ΒΟΤΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
100Μ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΑΣΗ
ΜΕΤΡΟ «ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ»

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-5711484
ΚΙΝΗΤΟ: 6970401981
EMAIL: grammateia.eclass4u@gmail.com
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ WEB : www.eclass4u.gr
SOCIAL MEDIA:

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Υπάρχουν δύο (2) συστήματα συγκέντρωσης του κόστους :

- Το **Περιοδικό σύστημα**, το οποίο παρέχει περιορισμένη κοστολογική πληροφόρηση κατά τη διάρκεια της χρήσης (μέσω των λογαριασμών εκμετάλλευσης και αποτελεσμάτων χρήσης). Στηρίζεται στη φυσική απογραφή, η οποία γίνεται σε περιοδικά χρονικά διαστήματα (πχ. εξάμηνο, έτος), για να υπολογιστεί το κόστος των παραχθέντων προϊόντων της αντίστοιχης περιόδου.
- Το κόστος παραχθέντων ετοιμών ισούται με το κόστος Βιομηχανοποίησης (Κόστος παραγωγής = το άθροισμα των αναλώσεων α' υλών, της άμεσης εργασίας και των Γ.Β.Ε.) και του αρχικού αποθέματος ημικατεργασμένων μείον του τελικού αποθέματος των ημικατεργασμένων.
- Το κόστος των παραχθέντων ετοιμών προστιθέμενο στο αρχικό απόθεμα των ετοιμών ισούται με το **κόστος των ετοιμών που είναι διαθέσιμα για πώληση**.

Το κόστος πωληθέντων προκύπτει μετά την αφαίρεση από το τελευταίο του τελικού αποθέματος των ετοιμών.

Επομένως :

Κόστος Πωληθέντων = Κόστος ετοιμών διαθεσίμων προς πώληση - τελικό απόθεμα ετοιμών

32. Τα στοιχεία κόστους της βιομηχανίας ΚΑΤΤΑ για το προηγούμενο έτος (ποσά σε €):

Αρχικό απόθεμα παραγωγής σε εξέλιξη	35.000
Αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων	28.000
Αρχικό - πρώτο κόστος	295.000
ΓΒΕ	116.000
Κόστος ετοιμών διαθεσίμων προς πώλησης	455.000

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία το κόστος παραχθέντων είναι (ποσά σε €):

- α. 391.000
- β. 419.000
- γ. 421.000
- δ. 427.000

Απάντηση

Υπολογίζουμε το κόστος παραχθέντων εάν από το:

Κόστος ετοιμών διαθεσίμων προς πώληση αφαιρέσουμε το αρχικό απόθεμα ετοιμών. Επομένως $455.000\text{€} - 28.000\text{€} = 427.000\text{€}$

Και

- ❑ Το Διαρκές σύστημα, παρακολουθεί συγκεκριμένες παρτίδες ή υποσύνολα της παραγωγής. Το κόστος των παραχθέντων ετοιμών μιας συγκεκριμένης παρτίδας παρακολουθείται με τη βοήθεια του λογαριασμού **Παραγωγή σε Εξέλιξη**, από την έναρξη της επεξεργασίας μέχρι την ολοκλήρωση και μεταφορά στην **Αποθήκη Έτοιμων Προϊόντων**.
- ❑ Το υπόλοιπο του λογαριασμού **Παραγωγή σε Εξέλιξη** δείχνει το κόστος της μη ολοκληρωμένης παραγωγής.
- ❑ Κατά την πώληση των Έτοιμων Προϊόντων, το κόστος παραγωγής τους, μεταφέρεται από το λογαριασμό του Ενεργητικού Έτοιμα Προϊόντα στο λογαριασμό εξόδου **Κόστος Πωληθέντων**.

χ) Κόστος Πωληθέντων

π) Έτοιμα Προϊόντα

ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Οι βασικότερες μέθοδοι παραγωγής ή τύποι παραγωγικής διαδικασίας είναι :

- ❑ Η **εξατομικευμένη παραγωγή ή κατά παραγγελία**, η παραγωγική διαδικασία, έχει το χαρακτηριστικό ότι το εργοστάσιο αναλαμβάνει την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης παραγγελίας. Το περιεχόμενο της παραγγελίας εξαρτάται από το τι θέλει ο πελάτης που δίνει την παραγγελία στην επιχείρηση ή με το τι θέλει να παράγει η επιχείρηση για λογαριασμό της. Στην περίπτωση της εξατομικευμένης παραγωγής ο υπολογισμός του κόστους θα γίνει για ολόκληρη την παραγγελία. Ο υπολογισμός του ανά μονάδα κόστους, θα γίνει στη συνέχεια με βάση τον αριθμό των μονάδων του προϊόντος που περιέχονται στην κάθε παραγγελία. (**Συνολική παραγγελία / μονάδες**)
- ❑ Διαδικασία εξατομικευμένης παραγωγής έχουν οι βιομηχανίες οι οποίες παράγουν μηχανολογικό εξοπλισμό, έπιπλα, πλοία κ.λ.π.
Στην εξατομικευμένη παραγωγή δεν υπάρχουν τελικά αποθέματα
- ❑ Η **συνεχής παραγωγή** χαρακτηρίζεται από το ότι το εργοστάσιο παράγει ένα τυποποιημένο προϊόν. Η παραγωγή του προϊόντος αυτό απαιτεί μία σειρά από επεξεργασίες στα διάφορα τμήματα του εργοστασίου οι οποίες

γίνονται σύμφωνα με μία σαφώς προκαθορισμένη ακολουθία. Ο υπολογισμός του κόστους θα γίνει για κάθε στάδιο επεξεργασίας της παραγωγικής διαδικασίας.

Το ανά μονάδα κόστος κάθε σταδίου ή τμήματος επεξεργασίας θα είναι ο μέσος όρος που θα προκύψει διαιρώντας το συνολικό κόστος του, για μια χρονική περίοδο δια του αριθμού των μονάδων οι οποίες παρήχθησαν στην περίοδο αυτή.

Ανά μονάδα κόστος = Συνολικό κόστος / μονάδες
για μια χρονική περίοδο

- Διαδικασία συνεχούς παραγωγής έχουν οι βιομηχανίες οι οποίες παράγουν υφάσματα, τσιμέντο κ.λ.π.
- Οι δύο μέθοδοι παραγωγής και κατά συνέπεια κοστολόγησης είναι δυνατό και πολύ πιθανό να συνυπάρχουν στα πλαίσια μιας συγκεκριμένης επιχείρησης.

Άσκηση από τελικές

Από τα βιβλία της επιχείρησης Ύψιλον προκύπτει ότι για το έτος 2016 αναλώθηκαν για τη παραγωγή του προϊόντος «GX1», 350.000 ευρώ για άμεσα υλικά. Για το ίδιο διάστημα δαπανήθηκαν 150.000 ευρώ για αμοιβές στην παραγωγή (άμεσα εργατικά) και 150.000€ για ΓΒΕ παραγωγής. Όλα τα παραπάνω αφορούν τη παραγωγή του προϊόντος «GX1». Επιπροσθέτως όλα τα προϊόντα που παρήχθησαν, πουλήθηκαν, ενώ δεν υπάρχει απόθεμα έναρξης και τέλους (απόθεμα έναρξης 1/1/2016= 0 και απόθεμα 31/12/2016 = 0). Λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιχείρηση πούλησε 65.000 τεμάχια του προϊόντος «GX1» να υπολογίσετε το ανά μονάδα κόστος παραγωγής του προϊόντος (ποσά σε ευρώ):

- α. 10,00
- β. 7,69
- γ. 5,38
- δ. 2,30

Απάντηση

Κόστος παραγωγής ανά μονάδα = Κόστος Παραγωγής / παραχθείσες μονάδες
= (150.000+ 150.000 + 350.000) / 65.000 = 10,00

Ασκήσεις από ΕΔΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ 10.	Από τις παρακάτω αναφερόμενες περιπτώσεις βιομηχανικών επιχειρήσεων, ποια είναι πιθανότερο να χρησιμοποιεί το σύστημα εξατομικευμένης κοστολόγησης
	(α) Ναυπηγείο
	(β) Διυλιστήριο
	(γ) Τσιμεντοβιομηχανία
	(δ) Γαλακτοβιομηχανία
ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Η σωστή απάντηση είναι η (α)
	Ένα ναυπηγείο είναι πιθανότερο να χρησιμοποιεί το σύστημα εξατομικευμένης κοστολόγησης διότι κάθε πλοίο που κατασκευάζεται διαφέρει από τα άλλα ανάλογα με τις προδιαγραφές του πελάτη

ΕΡΩΤΗΣΗ 15.	Μια εταιρεία χρησιμοποιεί το σύστημα κοστολόγησης συνεχούς παραγωγής όταν:
	(α) το προϊόν που παράγει περνά από πολλά τμήματα παραγωγής
	(β) παράγει προϊόντα παρόμοια μεταξύ τους και σε μεγάλο αριθμό μονάδων
	(γ) παράγει προϊόντα σε παρτίδες
	(δ) δεν ολοκληρώνεται η παραγωγή των προϊόντων της σε μια λογιστική χρήση
ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Η σωστή απάντηση είναι η (β)
	Μια εταιρεία χρησιμοποιεί το σύστημα κοστολόγησης συνεχούς παραγωγής όταν παράγει προϊόντα παρόμοια μεταξύ τους και σε μεγάλο αριθμό μονάδων

ΕΡΩΤΗΣΗ 14.	Στο σύστημα κοστολόγησης συνεχούς παραγωγής χρησιμοποιείται:
	(α) ένας λογαριασμός 'παραγωγή σε εξέλιξη' για όλη την παραγωγική διαδικασία
	(β) ένας λογαριασμός 'παραγωγή σε εξέλιξη' για κάθε προϊόν ξεχωριστά
	(γ) ένας λογαριασμός 'παραγωγή σε εξέλιξη' για κάθε διακριτό τμήμα της παραγωγικής διαδικασίας
	(δ) κάποιος άλλος λογαριασμός και όχι ο λογαριασμός 'παραγωγή σε εξέλιξη'
ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Η σωστή απάντηση είναι η (γ)
	Στο σύστημα κοστολόγησης συνεχούς παραγωγής χρησιμοποιείται ένας λογαριασμός 'παραγωγή σε εξέλιξη' για κάθε διακριτό τμήμα της παραγωγικής διαδικασίας.
	Βλ. σελ. 63-65, Παράλληλο Κείμενο 'Λογιστική Κόστους', Γ. Βεντέρης, ΕΑΠ (2001).

Άσκηση από τελικές εξετάσεις

32. Η εταιρεία Χ παράγει και κοστολογεί κατά παραγγελία. Τιμολογεί τις παραγγελίες προσθέτοντας 20% στο συνολικό κόστος. Η παραγγελία αριθμ. 24 είχε αρχικό (πρώτο) κόστος 6.840 το 40% του οποίου είναι η άμεση εργασία. Το μέσο ημερομίσθιο για όλο το έτος είναι 18,24. Ο συντελεστής καταλογισμού των ΓΒΕ υπολογίστηκε με βάση τις ΩΑΕ. Προϋπολογίστηκαν ΓΒΕ 300.000 και 60.000 Ώρες Άμεσης Εργασίας. Η τιμολογηθείσα αξία της παραγγελίας 24 είναι (ποσά σε €):

- α. 7.620
- β. 8.208
- γ. 9.108
- δ. 9.149

Απάντηση

Κόστος Παραγγελίας = Άμεσα Υλικά + Άμεση εργασία + Καταλογισμένα ΓΒΕ
 Υπολογισμός Καταλογισμένων ΓΒΕ :

$$\text{Συντελεστής καταλογισμού ΓΒΕ} = \frac{\text{Προϋπολογισμένα ΓΒΕ}}{\text{Προϋπολογισμένες ΩΑΕ}} = \frac{300.000}{60.000} = 5\text{€/ΩΑΕ}$$

Υπολογισμός ωρών άμεσης εργασίας :

Από το άμεσο κόστος το 40% αφορά την άμεση εργασία : Άμεση εργασία =
 $6.840 * 40\% = \text{€}2.736$

$$\text{ΩΑΕ} = \frac{\text{Άμεση εργασία}}{\text{Μέσο ημερομίσθιο}} = \frac{\text{€}2.736}{\text{€}18,24} = 150 \text{ ΩΑΕ}$$

Καταλογισμένα ΓΒΕ = Συντελεστής καταλογισμού ΓΒΕ * Πραγματικές ΩΑΕ
 $= 5\text{€/ΩΑΕ} * 150 \text{ ΩΑΕ} = \text{€}750$

Κόστος παραγωγής παραγγελίας = Αρχικό Κόστος + Καταλογισμένα ΓΒΕ
 $= 6.840 + 750 = \text{€}7.590$

Τιμολόγηση : Τιμή παραγγελίας = $\text{€}7.590 + \text{€}7.590 * 20\% = \text{€}9.108$

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

Όταν ολοκληρωθεί η επεξεργασία μιας παραγγελίας τα προϊόντα που παράχθηκαν μεταφέρονται στην αποθήκη των ετοιμών προϊόντων. Το κόστος παραγωγής της παραγγελίας είναι γνωστό από το αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού «Παραγωγή σε Εξέλιξη». Με αυτό το κόστος η παραγγελία, δηλαδή τα προϊόντα τα οποία περιέχονται σ' αυτήν, θα καταχωρηθεί στον λογαριασμό «Έτοιμα Προϊόντα».

Η ημερολογιακή εγγραφή είναι :

Έτοιμα Προϊόντα	XXX
Παραγωγή σε εξέλιξη	XXX

Προορισμός των παραγγελιών που ολοκληρώνονται είναι να πουληθούν. Όταν γίνει η πώληση τα προϊόντα βγαίνουν από την αποθήκη των ετοιμών στο κόστος παραγωγής τους όπως προκύπτει από το αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού «Έτοιμα Προϊόντα».

Παράδοση στους πελάτες οι παραγγελίες. Η ημερολογιακή εγγραφή είναι :

Κόστος πωληθέντων	XXX
Έτοιμα Προϊόντα	XXX

Τέλος τιμολόγηση των παραγγελιών στους πελάτες. Η ημερολογιακή εγγραφή είναι :

Ταμείο ή Πελάτες ή αξιόγραφα	XXX
Πωλήσεις	XXX

Παράδειγμα καταχώρησης Εξόδων στα ΓΒΕ / από ΕΔΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ 12	Ποια είναι η ημερολογιακή εγγραφή απεικόνισης της ετήσιας απόσβεσης μηχανημάτων παραγωγής μιας εταιρίας προκειμένου να συμπεριληφθεί στο κόστος παραγωγής της;	Χρέωση	Πίστωση
		(α)	Απόσβεση μηχανημάτων παραγωγής Αποσβεσμένα μηχανήματα παραγωγής
(β)	Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα Απόσβεση μηχανημάτων παραγωγής	XXX	XXX
(γ)	Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα Αποσβεσμένα μηχανήματα παραγωγής	XXX	XXX
(δ)	Απόσβεση μηχανημάτων παραγωγής Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	XXX	XXX

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Η σωστή απάντηση είναι η (β)
	Η μεταφορά των αποσβέσεων στο κόστος παραγωγής γίνεται με χρέωση του λογαριασμού Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα και πίστωση του σχετικού λογαριασμού των αποσβέσεων. Η εγγραφή (α) αγορά τον λογισμό των αποσβέσεων στη χρηματοοικονομική λογιστική. Η εγγραφές (γ) και (δ) δεν έχουν νόημα.
	Βλ. σελ. 135. Παράλληλο κείμενο, Γ.Ι. Βενιέρης, Λογιστική Κόστους, ΔΕΟ25- Πάτρα 2003.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η Πλήρης ή Απορροφητική κοστολόγηση και η Άμεση ή Οριακή Κοστολόγηση αποτελούν τα δύο κλασικά συστήματα κοστολόγησης.

❖ Η Πλήρης χρησιμοποιείται τόσο για την κατάρτιση των δύο δημοσιευμένων καταστάσεων (εξωτερική χρήση) όσο και από την ίδια την Διοίκηση της επιχείρησης.

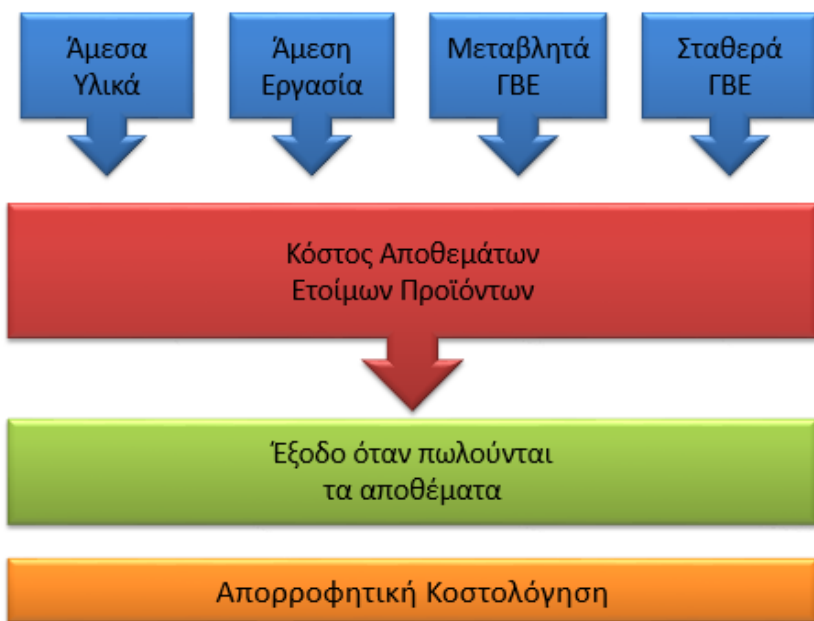
❖ Η Οριακή χρησιμοποιείται μόνο για τη λήψη αποφάσεων.

ΑΜΕΣΗ ή ΟΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗ ή ΠΛΗΡΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.2.9

Δύο ακόμη τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό του κόστους παραγωγής των προϊόντων.

- Η **Απορροφητική ή Πλήρης Κοστολόγηση**, όπου τα μεταβλητά όσο και τα σταθερά έξοδα περιλαμβάνονται στο κόστος παραγωγής. Περιλαμβάνει το κόστος ανάλωσης των α' υλών, το κόστος της άμεσης εργασίας και μεταβλητά και σταθερά Γ.Β.Ε.

Ροή κόστους στην απορροφητική κοστολόγηση

Κατάσταση Αποτελεσμάτων μέσω ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Πλήρης Κοστολόγηση

	Πωλήσεις		
(-)	Α' ύλες	}	Κόστος Πωληθέντων
(-)	Άμεση εργασία		
(-)	Μεταβλητά ΓΒΕ		
(-)	Σταθερά ΓΒΕ		
(=)	Μικτό Αποτέλεσμα		
(-)	Μεταβλητά έξοδα Διοίκησης	}	Κόστος Περιόδου
(-)	Σταθερά έξοδα Διοίκησης		
(-)	Μεταβλητά έξοδα Πωλήσεων		
(-)	Σταθερά έξοδα Πωλήσεων		
(=)	Καθαρό Αποτέλεσμα		

Παραδείγματα

28. Ποιοι από τους παρακάτω συνδυασμούς κατηγοριών κόστους περιλαμβάνουν κόστη προϊόντος στην απορροφητική κοστολόγηση?

- Τα μεταβλητά γβε αλλά όχι τα σταθερά γβε
- Τα μεταβλητά και σταθερά γβε
- Τα μεταβλητά γβε και τα έξοδα διάθεσης
- Τα σταθερά γβε και τα έξοδα διάθεσης

Απάντηση

Σύμφωνα με την απορροφητική κοστολόγηση, τα κόστη που περιλαμβάνονται είναι τα μεταβλητά και τα σταθερά ΓΒΕ. Σωστή απάντηση η β.

ΕΡΩΤΗΣΗ 24.	<p>Δίνονται τα παρακάτω δεδομένα για τον πιο πρόσφατο μήνα λειτουργίας μιας βιομηχανικής επιχείρησης:</p> <table><tr><td>Μονάδες προϊόντος, απόθεμα αρχής μήνα</td><td>0</td></tr><tr><td>Παραγθείσες μονάδες</td><td>11.900</td></tr><tr><td>Μονάδες που πωλήθηκαν</td><td>10.500</td></tr><tr><td>Μονάδες προϊόντος, απόθεμα τέλους μήνα</td><td>1.400</td></tr></table> <p>Μεταβλητά κόστη ανά μονάδα:</p> <table><tr><td>Πρώτες ύλες</td><td>29</td></tr><tr><td>Άμεση εργασία</td><td>49</td></tr><tr><td>Μεταβλητά γενικά βιομηχανικά έξοδα</td><td>5</td></tr><tr><td>Μεταβλητά έξοδα διοίκηση και διάθεσης</td><td>4</td></tr></table> <p>Σταθερά κόστη:</p> <table><tr><td>Σταθερά γενικά βιομηχανικά έξοδα</td><td>333.200</td></tr><tr><td>Σταθερά έξοδα διοίκηση και διάθεσης</td><td>83.300</td></tr></table> <p>Ποιο είναι το κόστος παραγωγής ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος σύμφωνα με την απορροφητική κοστολόγηση;</p>	Μονάδες προϊόντος, απόθεμα αρχής μήνα	0	Παραγθείσες μονάδες	11.900	Μονάδες που πωλήθηκαν	10.500	Μονάδες προϊόντος, απόθεμα τέλους μήνα	1.400	Πρώτες ύλες	29	Άμεση εργασία	49	Μεταβλητά γενικά βιομηχανικά έξοδα	5	Μεταβλητά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	4	Σταθερά γενικά βιομηχανικά έξοδα	333.200	Σταθερά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	83.300
Μονάδες προϊόντος, απόθεμα αρχής μήνα	0																				
Παραγθείσες μονάδες	11.900																				
Μονάδες που πωλήθηκαν	10.500																				
Μονάδες προϊόντος, απόθεμα τέλους μήνα	1.400																				
Πρώτες ύλες	29																				
Άμεση εργασία	49																				
Μεταβλητά γενικά βιομηχανικά έξοδα	5																				
Μεταβλητά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	4																				
Σταθερά γενικά βιομηχανικά έξοδα	333.200																				
Σταθερά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	83.300																				
(α)	83																				
(β)	87																				
(γ)	111																				
(δ)	122																				

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	<p>Η σωστή απάντηση είναι η (γ)</p> <p>Τα ανά μονάδα προϊόντος σταθερά ΓΒΕ είναι $333.200/11.900 = 28$. Το κόστος παραγωγής με την απορροφητική κοστολόγηση ορίζεται ως κόστος πρώτων υλών πλέον κόστος άμεσης εργασίας πλέον μεταβλητά ΓΒΕ πλέον σταθερά ΓΒΕ = $29+49+5+28=111$ ευρώ</p>
-----------------	---

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Περιλαμβάνει όλους τους συντελεστές κόστους που μεταβάλλονται όταν μεταβάλλεται ο όγκος της παραγωγής και των πωλήσεων.

Συντελεστές οριακού κόστους:

- Α' ύλες
- Άμεση εργασία

- Άμεσα έξοδα ή ειδικό βιομηχανικό κόστος
 - Μεταβλητά έξοδα πωλήσεων, διοίκησης, κλπ.
- ❖ Σε περίπτωση που από την πώληση ενός προϊόντος, αφαιρέσουμε το οριακό κόστος (δηλαδή τα μεταβλητά κόστη) , τότε το υπόλοιπο ονομάζεται **περιθώριο συμμετοχής ή συνεισφοράς**.
 - ❖ Το περιθώριο συμμετοχής μας δείχνει το ποσό με το οποίο συμβάλλει η κάθε πωλούμενη μονάδα στην κάλυψη του σταθερού κόστους.
 - ❖ Το περιθώριο συμμετοχής χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του νεκρού σημείου, δηλαδή τον προσδιορισμό του σημείου εκείνου του όγκου πωλήσεων όπου τα έσοδα από τις πωλήσεις είναι ίσα με τα συνολικά κόστη της επιχείρησης και άρα το αποτέλεσμα εργασιών είναι μηδενικό.

ΑΜΕΣΗ ή ΟΡΙΑΚΗ

- Η Άμεση ή Οριακή Κοστολόγηση ή Μεταβλητή, όπου περιλαμβάνονται μόνο εκείνα τα κόστη, που μεταβάλλονται με την αύξηση της παραγωγής και των πωλήσεων. Περιλαμβάνει το κόστος ανάλωσης των α' υλών, το κόστος της άμεσης εργασίας και τα μεταβλητά Γ.Β.Ε.

Ροή κόστους στην οριακή κοστολόγηση

Κατάσταση Αποτελεσμάτων μέσω ΟΡΙΑΚΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οριακή / Μεταβλητή / Άμεση Κοστολόγηση

	Πωλήσεις		
(-)	Α' ύλες	}	Κόστος Πωληθέντων
(-)	Άμεση εργασία		
(-)	Μεταβλητά ΓΒΕ		
(-)	Μεταβλητά έξοδα Πωλήσεων		
(-)	Μεταβλητά έξοδα Διοίκησης		
(=)	Περιθώριο Συμμετοχής		
(-)	Σταθερά ΓΒΕ	}	Κόστος Περιόδου
(-)	Σταθερά έξοδα Διοίκησης		
(-)	Σταθερά έξοδα Πωλήσεων		
(=)	Καθαρό Αποτέλεσμα		

Ασκήσεις Οριακή Κοστολόγηση

ΕΡΩΤΗΣΗ 18.	<p>Δίνονται τα παρακάτω δεδομένα για τον πιο πρόσφατο μήνα λειτουργίας μιας βιομηχανικής επιχείρησης:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Μονάδες έτοιμων προϊόντων, απόθεμα αρχής μήνα</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>Παραγθείσες μονάδες</td> <td style="text-align: right;">7.000</td> </tr> <tr> <td>Μονάδες που πωλήθηκαν</td> <td style="text-align: right;">6.000</td> </tr> <tr> <td>Μονάδες έτοιμων προϊόντων, απόθεμα τέλους μήνα</td> <td style="text-align: right;">1.000</td> </tr> </table> <p>Μεταβλητά κόστη ανά μονάδα:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Πρώτες ύλες</td> <td style="text-align: right;">€ 82</td> </tr> <tr> <td>Άμεση εργασία</td> <td style="text-align: right;">86</td> </tr> <tr> <td>Μεταβλητά γενικά βιομηχανικά έξοδα</td> <td style="text-align: right;">12</td> </tr> <tr> <td>Μεταβλητά έξοδα διοίκηση και διάθεσης</td> <td style="text-align: right;">10</td> </tr> </table> <p>Σταθερά κόστη:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Σταθερά γενικά βιομηχανικά έξοδα</td> <td style="text-align: right;">€ 150.000</td> </tr> <tr> <td>Σταθερά έξοδα διοίκηση και διάθεσης</td> <td style="text-align: right;">80.000</td> </tr> </table> <p>Ποιο είναι το κόστος παραγωγής ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος σύμφωνα με την οριακή κοστολόγηση;</p>	Μονάδες έτοιμων προϊόντων, απόθεμα αρχής μήνα	0	Παραγθείσες μονάδες	7.000	Μονάδες που πωλήθηκαν	6.000	Μονάδες έτοιμων προϊόντων, απόθεμα τέλους μήνα	1.000	Πρώτες ύλες	€ 82	Άμεση εργασία	86	Μεταβλητά γενικά βιομηχανικά έξοδα	12	Μεταβλητά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	10	Σταθερά γενικά βιομηχανικά έξοδα	€ 150.000	Σταθερά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	80.000
Μονάδες έτοιμων προϊόντων, απόθεμα αρχής μήνα	0																				
Παραγθείσες μονάδες	7.000																				
Μονάδες που πωλήθηκαν	6.000																				
Μονάδες έτοιμων προϊόντων, απόθεμα τέλους μήνα	1.000																				
Πρώτες ύλες	€ 82																				
Άμεση εργασία	86																				
Μεταβλητά γενικά βιομηχανικά έξοδα	12																				
Μεταβλητά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	10																				
Σταθερά γενικά βιομηχανικά έξοδα	€ 150.000																				
Σταθερά έξοδα διοίκηση και διάθεσης	80.000																				
(α)	155																				
(β)	178																				
(γ)	180																				
(δ)	190																				

Απάντηση

Λόγω ότι έχουμε οριακή κοστολόγηση, λαμβάνουμε υπόψη μας τα μεταβλητά κόστη / ανά μονάδα στον υπολογισμό του κόστους παραγωγής.

Επομένως : πρώτες ύλες + άμεση εργασία + ΓΒΕ μεταβλητά =

$$82 + 86 + 12 = 180\text{€} / \text{ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος}$$

Σωστή απάντηση η Γ

15. Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία που αφορούν την παραγωγή ενός προϊόντος της επιχείρησης Α.Ο.Ζ. Α.Ε.

• Αποθέματα προϊόντος έναρξης	0 τμχ
• Παραγωγή μηνός	2.000 τμχ
• Αποθέματα προϊόντος τέλους	0 τμχ
• Α ύλες	10€/τμχ
• Άμεση εργασία	5€/τμχ
• Μεταβλητά γ.βε.	12€/τμχ
• Μεταβλητά έξοδα διοίκησης	5€/τμχ
• Σταθερά γ.β.ε	8.000 €
• Σταθερά έξοδα διοίκησης	10.000 €

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία ποιο είναι το κόστος σύμφωνα με την οριακή κοστολόγηση?

- a. 31
- b. 27
- c. 32
- d. 36

Απάντηση

Σύμφωνα με την οριακή κοστολόγηση για να βρούμε το κόστος, λαμβάνουμε υπόψη μας το κόστος Α' υλών 10€/τεμ, την Άμεση Εργασία 5€/τεμ και τέλος τα μεταβλητά Γ.Β.Ε. 12€/τεμ.
 $10€ + 5€ + 12€ = 27€ /\text{τεμ}$

33. Για την εταιρεία ΚΑΡΕΚΛΕΞ που παράγει πλαστικές καρέκλες δίνονται τα εξής στοιχεία για τη δομή του κόστους και των εσόδων της καρεκλεξ

Τιμή πώλησης ανά μονάδα	35€
Κόστος παραγωγής	4.000€ ανά μήνα πλέον 17€ ανά μονάδα
Έξοδα διοίκησης	2.500€ ανά μήνα πλέον 2,50€ ανά μονάδα
Προμήθειες πωλητών	15% επί των πωλήσεων
Έξοδα διαφήμισης	2.000€ ανά μήνα

Αν η ΚΑΡΕΚΛΕΞ σχεδιάζει να παράξει και να πουλήσει 3.000 μονάδες το αναμενόμενο περιθώριο συνεισφοράς θα ανέλθει σε (ποσά σε €)

- A. 30.750
- B. 74.250
- C. 26.750
- D. 96.500

Απάντηση

Το περιθώριο συνεισφοράς είναι η διαφορά μεταξύ των εσόδων από πωλήσεις και ολόκληρου του μεταβλητού κόστους (περιόδου και προϊόντος):

	Έσοδα	105.000,00
Μείον	Προμήθειες πωλητών	-15.750,00
	Μεταβλητά έξοδα	
Μείον	παραγωγής	-51.000,00
	Μεταβλητά έξοδα	
Μείον	διοίκησης	-7.500,00
	Περιθώριο συμμετοχής	30.750,00

Σωστή απάντηση α

Άσκηση από τελικές 2016_17

Η επιχείρηση «ΛΑΜΔΑ» για το έτος 2016 πούλησε 20.000 τεμάχια προϊόντος «ΤΤ» στην τιμή των 8 ευρώ ανά τεμάχιο. Για την παραγωγή των προϊόντων που πούλησε η εταιρεία, απαιτήθηκαν 10.000 εργατοώρες με κόστος εργατοώρας τα 2 ευρώ. Επίσης ανέλυσσε 1.500 κιλά πρώτης ύλης «Δ» με τιμή ανά κιλό 10 ευρώ. Επιπλέον η «ΛΑΜΔΑ» δαπάνησε προκειμένου να παράγει τα προϊόντα που πούλησε:

- για Ηλεκτρικό ρεύμα 15.000 ευρώ,
- για νερό 5.000 ευρώ,
- για λοιπά έξοδα παραγωγής 10.000 ευρώ

(τα παραπάνω έξοδα αυξάνονται αναλογικά όταν αυξάνεται το επίπεδο δραστηριότητας - όγκος παραγωγής της).

Η επιχείρηση δαπάνησε 5.000 ευρώ για την παραγωγική διαδικασία, για έξοδα ανεξάρτητα από το επίπεδο δραστηριότητας (όγκος παραγωγής). Για τη λειτουργία της εταιρείας δαπανήθηκαν λοιπά σταθερά έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης, για μισθούς Διοικητικού προσωπικού 7.000 ευρώ και για έξοδα διαφημίσεων 3.000 ευρώ. Επιπροσθέτως οι αγορές πρώτης ύλης «Δ» της χρήσης 2016 της εταιρείας ήταν 7.000 ευρώ και η αξία του αρχικού αποθέματος της πρώτης ύλης «Δ», ήταν 10.000 ευρώ.

Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα να απαντηθούν οι επόμενες ερωτήσεις

Ερώτηση 1

Η αξία του τελικού αποθέματος της πρώτης ύλης «Δ» είναι (ποσά σε ευρώ):

- a. 32.000
- b. 2.000
- c. 160.000
- d. 135.000

Απάντηση

$AΥ = A.A. A' ΥΛΩΝ + Αγορές A' ΥΛΩΝ - T.A. A' ΥΛΩΝ \Rightarrow$
 $(1.500 * 10€) = 10.000 + 7.000 - T.A. A' ΥΛΩΝ \Rightarrow$
 $T.A. A' ΥΛΩΝ = 10.000 + 7.000 - 15.000 = 2.000€$

Ερώτηση 2

Προσδιορίστε το Συνολικό Άμεσο Κόστος (ποσά σε ευρώ):

- a. 70.000
- b. 22.000
- c. 45.000
- d. 35.000

Απάντηση

Συνολικό Άμεσο Κόστος = Άμεσα Υλικά + Άμεση Εργασία =
 $= (1.500 \text{ κιλά} * 10€) + (10.000 \text{ εργατοώρες} * 2€) = 35.000€$

Ερώτηση 3

Σύμφωνα με την απορροφητική κοστολόγηση, το Κόστος παραγωγής - πωληθέντων της εταιρείας είναι (ποσά σε ευρώ):

- a. 80.000
- b. 35.000
- c. 70.000
- d. 57.000

Απάντηση

ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ		
Αναλωθείσες πρώτες ύλες	1.500 kg * 10€	15.000
Άμεση εργασία	10.000 εργατ * 2€	20.000
Μεταβλητά Ηλεκτρικό Ρεύμα		15.000
Νερό		5.000
Λοιπά έξοδα παραγωγής		10.000
Σταθερά Έξοδα παραγωγής		5.000
Κόστος παραγωγής		70.000

Ερώτηση 4

Σύμφωνα με την Οριακή Κοστολόγηση, το Περιθώριο Συμμετοχής είναι (ποσά σε ευρώ):

- α. 70.000
- β. 65.000
- γ. 35.000
- δ. 95.000

Απάντηση

ΟΡΙΑΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ				
	Πωλήσεις	20.000 τεμ * 8€	160.000	
Μείον:	Αναλωθείσες πρώτες ύλες	1.500 kg * 10€	15.000	Μεταβλητά κόστης παραγωγής
	Άμεση εργασία	10.000 εργατ * 2€	20.000	
	Μεταβλητά Ηλεκτρικό Ρεύμα		15.000	
	Νερό		5.000	
	Λοιπά έξοδα παραγωγής		10.000	
	Περιθώριο Συμμετοχής		95.000	